

Länsstyrelsen
Kalmar län

Information om vattenverksamhet och strandskydd

Vattenverksamhet

Med begreppet vattenverksamhet avses åtgärder som antingen syftar till att förändra vattnets djup eller läge, avvattna mark, leda bort grundvatten eller öka grundvattenmängden genom tillförsel av vatten. Även åtgärder i vattenområden som härrör till uppförande, ändring, lagning eller utrivning av dammar eller andra anläggningar i vattenområden samt fyllning och pålning i vattenområden klassas som vattenverksamhet.

Vattenverksamhet omfattas av en generell tillståndsplikt och prövning sker i mark- och miljödomstol. Men regeringen får meddela föreskrifter om att det **för vissa vattenverksamheter istället för tillstånd ska krävas att verksamheterna har anmälts innan de påbörjas**. Anmälan ska göras till länsstyrelsen.

Åtgärder som ska anmälas till länsstyrelsen:

1. **Anläggande av våtmark** där vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 hektar. (*Separat anmälningsblankett*)
2. **Uppförande av anläggning, fyllning eller pålning** i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter.
3. **Uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning** i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3000 kvadratmeter.
4. **Grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd** i vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter.
5. **Grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd** i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3000 kvadratmeter.
6. **Byggande av en bro eller anläggande eller byte av en trumma** i ett vattendrag med medelvattenföring som uppgår till högst en kubikmeter per sekund.
7. **Omgrävning av ett vattendrag** med en medelvattenföring som uppgår till högst en kubikmeter per sekund, om åtgärden inte är att hänföra till markavvattning.
8. **Nedläggning eller byte av en kabel, ett rör eller en ledning** i ett vattenområde.
9. **Bortledande av högst 600 kubikmeter ytvatten** per dygn från ett vattendrag, dock högst 100 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta.
10. **Bortledande av högst 1000 kubikmeter ytvatten** per dygn från ett annat vattenområde än vattendrag, dock högst 200 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta.
11. **Utrivning av en vattenanläggning** som tillkommit till följd av en verksamhet enligt 1-10.
12. **Ändring av en anmäld vattenverksamhet** enligt 1-10.
13. **Ändring av en tillståndsprövad vattenverksamhet**, om ändringen är en anmälningspliktig verksamhet enligt 1-10.

Verksamhetsutövaren har alltid rätt att frivilligt söka tillstånd via mark- och miljödomstolen.

Anmälan behöver ej ske om...

..det är uppenbart att inga allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållanden. Det är verksamhetsutövaren som har ansvaret att visa på att undantagsmöjligheten kan användas. Om minsta tvekan finns bör åtgärden anmälas till länsstyrelsen.

Verksamhetsutövaren har också juridiskt ansvar för eventuella skador som uppstår till följd av icke tillståndsgivna vattenverksamheter.

Rådighet

För att få bedriva en vattenverksamhet ska verksamhetsutövaren ha så kallad rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Rådighet har man till exempel när man äger fastigheten inom vilken verksamheten ska utföras, eller genom ett skriftligt avtal med fastighetsägaren. Länsstyrelsen kan inte pröva detta formellt i samband med ett anmälningsärende, men kommer att göra en kontroll av anmälningen. Verksamhetsutövaren måste själv se till att han har rådighet.

Remissförfarande

När länsstyrelsen mottagit anmälningsärendet ska en kopia av anmälan sändas till kommunen för kännedom. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset berörs av verksamheten ska en kopia av anmälan sändas till Havs- och vattenmyndigheten. Länsstyrelsen ska även ge de statliga och kommunala myndigheter samt organisationer och enskilda som kan ha ett särskilt intresse i saken tillfälle att yttra sig i anmälningsärendet.

Lagstiftning

- 11 kap. 9, 9a och 12 §§ miljöbalken
- Förordning om vattenverksamhet mm.

Strandskydd

Strandskydd gäller vid alla kuster, sjöar och vattendrag oavsett storlek. Det skyddade området är normalt 100 meter från strandkanten såväl på land som i vattenområdet och omfattar även undervattensmiljön. Syftet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet på land och i vatten. I Kalmar län gäller 300 meter strandskydd på Öland, alla öar samt stora delar av fastlandskusten. Kusten har dock ett avgränsat strandskydd som varierar mellan 100 och 300 meter. I inlandet vid sjöar och vattendrag gäller 100 meter strandskydd. Vissa sjöar kan dock ha utökat strandskydd till 200 meter.

Inom strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

För att få dispens från strandskyddet krävs bland annat att man har särskilda skäl. Endast nedanstående särskilda skäl får beaktas vid prövningen.

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,

3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Lagstiftning

- 7 kap. 13, 15, 16 och 18 a-c §§ miljöbalken

Avgift för anmälan

Länsstyrelsen är skyldig att ta ut vissa ansökningsavgifter. Avgiften tas ut oavsett om dispens eller tillstånd ges eller inte. Avgiften för anmälan om vattenverksamhet är fastställd till 1350 kronor.

Den anmälda åtgärden eller verksamheten kan även vara prövningspliktig enligt annat lagrum. Det kan t.ex. krävas dispens från strandskydds- och/eller biotopskyddsbestämmelserna för att åtgärden eller verksamheten ska kunna genomföras eller bedrivas.

Om handläggningen av anmälningsärendet även omfattar prövning av andra avgiftsbelagda ärendeslag enligt miljöbalken, ska avgiften för prövningen betalas med det högsta beloppet som anges för något av ärendeslagen med ett tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga ärendeslagen. Avgiften för strandskydd och vattenverksamhet är därför 4030 kronor.

Lagstiftning

- 3 kap. 12 § och 7 kap 1 § förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
- 10 § avgiftsförordningen

En verksamhet eller åtgärd som ska anmälas för vattenverksamhet får påbörjas tidigast åtta veckor efter det avgiften för anmälan kommit in till länsstyrelsen. Observera att handläggningstidens åtta veckor inte börjar räknas förrän det att anmälningsavgiften är betald. Om dispens eller tillstånd krävs från t.ex. strandskyddet för åtgärden får arbetet inte påbörjas innan någon dispens eller tillstånd fås.

Allmänna hänsynsregler enligt 2 kap.

Hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken tillämpas alltid i miljöbalksprövningar. Enligt 2 kap. 3 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Hänsynsreglerna ställer också krav på att verksamhetsutövaren ska skaffa sig kunskap för att miljön inte ska komma till skada när verksamheten utförs.

Beskrivning av blanketten

- 1** Uppgifter om dig som vill utföra vattenverksamheten. Äger sökanden marken eller agerar hon/han ombud etc? Om ”annat” kryssas för - glöm ej att definiera vad ”annat” är. **OBS! Glöm inte att bifoga fullmakt om du är ombud/konsult.**
- 2** Om sökanden inte är markägare ska uppgifter om markägaren fyllas i här. Har markägaren godkänt den planerade våtmarken eller inte? **OBS! Glöm inte att bifoga skriftligt godkännande.**
- 3** Var ska åtgärden utföras: fastighetsbeteckning och kommun.
- 4** Vilken typ av vatten ska åtgärden utföras i. Ange vattenområdets namn om det har något.
- 5** Ange om det finns någon fisk eller kräftor i vattenområdet och i så fall vilka arter.
- 6** Grävning, schaktning och muddring. Ange vattenområdets djup samt medelvattenföring om det gäller ett vattendrag. Ange schaktningens djup, yta och volym samt vilket typ av material som ska schaktas. Ange även hur massorna kommer att omhändertas och om en kemisk analys av sedimenten har genomförts.
- 7** Vilken typ av anläggning gäller ansökan; pir, kaj, brygga eller något annat. Ange vattenområdets djup samt medelvattenföring om det gäller ett vattendrag. Ange också anläggningens storlek.
- 8** Fyllning eller pålning. Ange vilken typ av åtgärd som avses, tex användningsområdet. Ange vattenområdets djup, anläggningens yta och hur mycket massor som ska användas. Ange även vilken typ av massor och om de har analyserats med avseende på vattenkemi.
- 9** Anläggande av bro eller byte av trumma. Ange vilket typ av bro det rör sig om (stenbro, betongbro, plåttrumma etc.), brons dimension och vattendragets medelvattenföring.
- 10** Omgrävning av vattendrag. Ange vattendragets medelvattenföring och storleken på omgrävningen. Tillstånd till markavvattning och dispens från markavvattningsförbudet ansöks vid behov på en särskild blankett.
- 11** Nedläggning av kabel. Ange vilket typ av vattenområde kabeln ska placeras i och hur förläggningen ska ske.
- 12** Bortledeande av ytvatten inklusive vattenuttag. Ange vilket som är syftet med uttaget (till exempel bevattning) och hur mycket som ska tas ut per dygn och per år.
- 13** Ändring av en tidigare prövad verksamhet. Ange vilken typ av anläggning/verksamheten anmälan gäller, vem som har gett tillståndet (tex miljödomstolen, vattendomstolen eller länsstyrelsen), beslutsdatum för ärendet och ärendets diarienummer. Beskriv också ändringen i korthet.
- 14** Ange när anläggningen ska uppföras eller när verksamheten ska genomföras.
- 15** Ange här övriga uppgifter om utförande och omfattning. En beskrivning kan även lämnas på separat papper.
- 16** Ange de särskilda skäl som åberopas för att kunna få dispens från strandskyddet. Motivera också varför åtgärden måste utföras inom strandskyddet och varför den inte går att genomföra utanför strandskyddat område.
- 17** Beskriv de naturvärden och friluftslivet som finns på den aktuella platsen och i omgivningen.
- 18** Vad är det för typ av mark där åtgärden ska utföras.
- 19** Ange om några andra natur- och kulturvärden påverkas av den planerade åtgärden.
- 20** Beskriv den befintliga miljön, till exempel bottenförhållanden (mjukbotten, hårdbotten), strömhastighet (lugnflytande, strömmande). Ange hur befintliga miljö kommer att påverkas och vilken typ av påverkan verksamheten kan ha. Skapas till exempel vandringshinder, kommer grumling att ske). Ange vilken typ av skyddsåtgärder som kommer att vidtas.
- 21** Finns det enskilda intressen som kan beröras av åtgärden. Bifoga i så fall deras godkännande med anmälan.
- 22** Läs igenom noga vad som krävs för att anmälan ska prövas, så att ansökan är komplett från början. Det kortar ned handläggningstiden! **OBS! Anmälningen ska lämnas in i två exemplar.**
- 23** Glöm inte att skriva under anmälan.

Länsstyrelsen
Kalmar län

Anmälan om vattenverksamhet och ansökan om dispens från strandskyddet

OBS! Våtmarker ska anmälas på särskild blankett.

1	Sökandens namn	Tel bost.
	Adress	Tel arb.
	Postadress	Mobil
	Kundnummer (gäller jordbrukare)	E-postadress
Sökande är: ☐ markägare ☐ entreprenör ☐ konsult/ombud (OBS! fullmakt ska bifogas) ☐ arrendator ☐ annat		

2	Markägarens namn (om annan än sökanden)	Tel bost.
	Adress	Tel arb.
	Postadress	Mobil
Markägaren har godkänt planerad åtgärd: ☐ ja ☐ nej Obs! Skriftligt godkännande ska bifogas!		

3	Berörd/a fastighet/er:	Kommun:
----------	------------------------	---------

4	Typ av vatten: ☐ Kust/hav ☐ Sjö ☐ Naturligt vattendrag (bäck/å) ☐ Grävt dike
	Namn på vattenområdet:

5	Fisk och kräftor: Fisk finns i vattnet: ☐ Nej ☐ Ja, arterna Kräftor finns i vattnet: ☐ Nej ☐ Ja, arterna
----------	--

Typ av verksamhet eller åtgärd samt omfattning. Kryssa i det som ansökan gäller.

6	☐ Grävning, schaktning eller muddring (Underhållsrensningar som ej skadar fisket behöver ej anmälas)	
	Vattenområdets djup	m
	Vattendragets medelvattenföring	m ³ /s
	Schaktningens djup	m
	Schaktningens yta	m ²
Schaktningens volym	m ³	
Typ av material:		
Massorna ska: ☐ läggas upp på plats, angiven på kartbilagan. ☐ användas för eget bruk, nämligen till ☐ säljas till		
☐ Massorna har analyserats med avseende på metaller och organiska ämnen. Analysresultat bifogas.		

7	☐ Anläggning (t.ex. brygga eller pir)	
	Typ av anläggning: Vattenområdets djup m Medelvattenföring m ³ /s	Anläggningens storlek: Bredd m Längd m Yta m ²
8	☐ Fyllning eller pålning (t.ex. pålad brygga)	
	Typ av åtgärd: Vattenområdets djup m Anläggningens/utfyllnadens yta m ²	Massornas volym m ³ Typ av massor: ☐ Massorna har analyserats med avseende på metaller och organiska ämnen. Analysresultat bifogas.
9	☐ Bro/trumma (nyanläggning eller byte)	
	Typ av bro: Vattendragets medelvattenföring m ³ /s	Brons dimension: Bredd m Längd m Yta m ²
10	☐ Omgrävning av ett vattendrag (Om syftet är att uppnå ökad markavvattning krävs tillstånd och dispens från markavvattningsförbudet. Ansökning sker på särskild blankett)	
	Vattendragets medelvattenföring m ³ /s	Storleken på omgrävningen: Bredd m Längd m Djup m Den gamla sträckningen ska
11	☐ Nedläggning av kabel	
	Arbetet kräver: ☐ Schaktning eller grävning ☐ Sprängning Metod:	Vattenområdets djup m m av kabelsträckningen berör vattenområde
12	☐ Bortledande av ytvatten (inkl. vattenuttag)	
	Uttagets storlek: m ³ /dygn <u>och</u> m ³ /år	Syfte: Kort teknisk beskrivning:
13	☐ Ändring av en tidigare prövad verksamhet	
	Typ av anläggning/verksamhet: Tillstånd har givits av: Datum då ärendet har beslutats: Ärendets diarienummer:	Kort beskrivning av ändringen:
14	Tidpunkt för genomförandet:	

15

Övriga uppgifter om verksamhetens utförande och omfattning:

Uppgifter om strandskydd

16

Särskilda skäl som åberopas:

- redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften
- genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen
- behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området
- behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området
- behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området
- behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse

Motivera varför åtgärden måste utföras inom strandskyddat område:

17

Beskriv naturvärden och friluftslivet på platsen och i omgivningen:

Uppgifter om miljö och påverkan

18

Nuvarande markanvändning:

☐ åker/vall	☐ kultur-/naturbetesmark	☐ kärr/våtmark
☐ barrskog	☐ lövskog	☐ blandskog
☐ tomtmark	☐ endast vattenområde	☐ annat

19

Åtgärden berör följande natur-/kulturvärden:

☐ allé	☐ odlingsröse	☐ stenmur	☐ åkerholme	☐ pilevall
☐ källa	☐ småvatten	☐ öppet dike	☐ lertag	
☐ kvarnlämning		☐ fornlämning		

20

Beskriv befintlig miljö, bottentyp, vilken typ av strandmiljö etc.:

Vilka miljöer kommer att påverkas av verksamheten och vilken typ av påverkan bedöms verksamheten ha (skapar vandringshinder, kommer grumling att ske, vilka miljöer kommer att förstöras etc.):

Vilka skyddsåtgärder kommer att vidtas?:

Enskilda intressen

21

Enskilda intressen som berörs:

- grannar dikningsföretag organisationer fiskevårdsförbund eller dyl
 annan, nämligen:

Berörda har informerats om åtgärden (OBS! bifoga adress, telefonnummer och ev. skriftligt godkännande)

Bilagor och övrigt

22

Till anmälan ska bifogas

- Kartmaterial med skala och norrpil. Placering ska framgå, dels översiktligt (tex ekokartan), dels mer detaljerat.
- Ritning över anläggningens utseende eller utformning av vattenverksamheten
- Yttrande från berörda nyttjanderättsinnehavare (fiskerättsägare, servitutsinnehavare, arrendatorer etc.)
- Yttrande från enskilt berörda (grannar, dikningsföretag, organisationer etc.)
- Fullmakt (om verksamhetsutövaren/markägaren företräds av ett ombud)

För att underlätta handläggningen kan fotografier över det berörda området bifogas anmälan. Bifoga då även en kommentar om varifrån och varåt fotografierna är tagna. Om du vill ytterligare beskriva projektet går det bra att göra på ett separat papper.

Avgiften är för närvarande 1350 kr. Om anmälan även innebär en prövning enligt strandskyddsbestämmelserna är avgiften totalt 4030 kr. Inbetalningskort skickas när anmälan inkommit till länsstyrelsen. Anmälan kommer inte att behandlas förrän avgiften har betalats.

OBS!! Anmälan ska ges in i två exemplar

23

Ort och datum

Sökandens underskrift

Avsaknad av uppgifter kan leda till att kompletteringar måste begäras vilket förlänger handläggningstiden. I vissa fall kan åtgärdens art kräva komplettering trots att ovanstående uppgifter lämnats.

Skicka anmälan till:

**Länsstyrelsen i Kalmar län
Miljö- och naturavdelningen
391 86 Kalmar**